

Sygn. akt I C 1638/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

przewodniczący: SSR del. Magdalena Lemańczyk - Lis

protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Ostrowska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2019 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) z siedzibą w S.

przeciwko J. T.

o zobowiązanie do udzielenia informacji

I. zobowiązuje pozwanego J. T. do udzielenia pisemnej informacji i do doręczenia jej powodowi Stowarzyszeniu (...) na adres: ul. (...), (...) S., na temat:

2. rozpowszechniania utworów muzycznych i słowno – muzycznych „do tańca” podczas imprez okolicznościowych – wesel, zorganizowanych przez pozwanego w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2018 r w obiekcie o nazwie (...) w Z., poprzez wskazanie:

- a) ilości zorganizowanych imprez z podaniem dat w których się te imprezy odbyły;
- b) sposobu rozpowszechniania utworów (muzyka „na żywo” czy przy wykorzystaniu sprzętu mechanicznego);
- c) wysokości wpływów brutto z tytułu ich zorganizowania;
- d) danych wykonawców utworów, prezenterów muzyki: poprzez podanie ich imion oraz nazwisk, nazw zespołów muzycznych wykonujących utwory muzyczne i słowno – muzyczne podczas poszczególnych imprez;

1. rozpowszechniania utworów muzycznych i słowno – muzycznych „do tańca” podczas imprez okolicznościowych – wesel, które odbyły się w obiekcie o nazwie (...) w Z. w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2018 roku na zlecenie osób trzecich poprzez wskazanie:

- a) ilości zorganizowanych imprez z podaniem dat w których się te imprezy odbyły;
- b) danych dotyczących osób zlecających organizację imprez tj. imion i nazwisk, oraz adresów zamieszkania;
- c) ilości uczestników tychże imprez;
- d) wysokości wpływów brutto z tytułu ich zorganizowania;
- e) danych wykonawców utworów, prezenterów muzyki poprzez podanie ich imion oraz nazwisk, nazw zespołów muzycznych wykonujących utwory muzyczne i słowno – muzyczne podczas poszczególnych imprez;

I. zobowiązuje pozwanego J. T. do udzielenia pisemnej informacji i do doręczenia powodowi Stowarzyszeniu (...), dokumentacji finansowej dotyczącej wpływów brutto z tytułu organizacji imprez, o których mowa w punkcie I. wyroku, umów z wykonawcami utworów podczas imprez lub osobami odtwarzającymi utwory podczas imprez, dokumentów potwierdzających wysokość należnego wynagrodzenia wykonawcom lub osobom odtwarzającym utwory podczas imprez oraz wynagrodzenia za organizację imprez od zlecających ich zorganizowanie;

I. zasądza od pozwanego J. T. na rzecz powoda Stowarzyszenia (...) w S. kwotę 760 zł tytułem kosztów sądowych w tym kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR del. Magdalena Lemańczyk - Lis

UZASADNIENIE

Stowarzyszenie (...) w W. wystąpiło z powództwem przeciwko J. T., domagając się:

II. zobowiązania pozwanego J. T. do udzielenia pisemnej informacji i do doręczenia jej powodowi, na temat:

1. rozpowszechniania utworów muzycznych i słowno – muzycznych „do tańca” podczas imprez okolicznościowych – wesel, zorganizowanych przez pozwanego w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2018 r w obiekcie o nazwie (...) w Z., poprzez wskazanie:

b. ilości zorganizowanych imprez z podaniem dat w których się te imprezy odbyły;

c. sposobu rozpowszechniania utworów (muzyka „na żywo” czy przy wykorzystaniu sprzętu mechanicznego);

d. wysokości wpływów brutto z tytułu ich zorganizowania;

e. danych wykonawców utworów, prezenterów muzyki: poprzez podanie ich imion oraz nazwisk, nazw zespołów muzycznych wykonujących utwory muzyczne i słowno – muzyczne podczas poszczególnych imprez;

1. rozpowszechniania utworów muzycznych i słowno – muzycznych „do tańca” podczas imprez okolicznościowych – wesel, które odbyły się w obiekcie o nazwie (...) w Z. w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 30 czerwca 2018 roku na zlecenie osób trzecich poprzez wskazanie:

a. ilości zorganizowanych imprez z podaniem dat w których się te imprezy odbyły;

b. danych dotyczących osób zlecających organizację imprez tj. imion i nazwisk, oraz adresów zamieszkania;

c. ilości uczestników tychże imprez;

d. wysokości wpływów brutto z tytułu ich zorganizowania;

e. w przypadku zapewnienia oprawy muzycznej imprezy: danych wykonawców utworów, prezenterów muzyki poprzez podanie ich imion oraz nazwisk, nazw zespołów muzycznych wykonujących utwory muzyczne i słowno – muzyczne podczas poszczególnych imprez;

I. zobowiązanie pozwanego do udostępnienia powodowi dokumentacji finansowej dotyczącej wpływów brutto z tytułu organizacji imprez, o których mowa w punkcie I., umów z wykonawcami utworów podczas imprez lub osobami odtwarzającymi utwory podczas imprez, dokumentów potwierdzających wysokość należnego wynagrodzenia wykonawcom lub osobom odtwarzającym utwory podczas imprez oraz wynagrodzenia za organizację imprez od zlecających ich zorganizowanie z obowiązkiem zachowania przez powoda tajemnicy przedsiębiorstwa oraz ochrony danych osobowych

I. zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 15.06.2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i pokrewnych. Zgodnie z art. 136 te same ustawy posiada zezwolenie Ministra Kultury z dnia 28 lutego 2003 r. na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi na polach wskazanych w tej decyzji. Dalej powód wskazał, że zarządza prawami autorskimi do utworów słownych, muzycznych, słowno – muzycznych, między innymi na opłata eksploatacji – publiczne odtwarzanie, publiczne wykonywanie utworów oraz reemisja utworów słownych, słowno – muzycznych, muzycznych w utworach audiowizualnych. Powód chroni prawa autorów polskich, członków stowarzyszenia i twórców, którzy powierzyli utwory pod ochronę. Wysokość należnego powyższym podmiotom wynagrodzenia jest ustalona w tabelach stawek.

Pozwany organizuje w obiekcie (...) w Z. imprezy okolicznościowe. Nie posiadał i nie posiada zezwolenia powoda na wykorzystywanie utworów podczas tych imprez. Powód pismem z dnia 09.10.2017 r. poinformował J. T. o konieczności uzyskania zezwolenia i zaproponował pozwanemu stałą umowę licencyjną. W związku z tym powód zwrócił się pozwanego pismem z dnia 12.03.2018 r. o udzielenie stosownych informacji umożliwiających ustalenie należnego powodowi wynagrodzenia. Pozwany w odpowiedzi wskazał jednak, iż wynajmuje tylko salę. Brak ww. informacji powoduje, że (...) nie jest w stanie ustalić wysokości wynagrodzeń należnych twórcom.

W ramach odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, iż nie jest organizatorem uroczystości weselnych ani żadnych innych imprez okolicznościowych, podczas których rozpowszechniane są utwory muzyczne i słowno - muzyczne „do tańca” ani jakiegokolwiek inne. Z braku wiedzy i umiejętności pozwany nigdy nie podjął się takich usług. Oferta pozwanego sprowadza się do wynajmu sali oraz świadczenia usługi cateringowej. Jeżeli oprawa muzyczna ma miejsce, to jej organizatorem jest osoba bezpośrednio najmująca obiekt. Nadto pozwany nie posiada żądanych informacji - z uwagi na zawieranie ustnych umów. J. T. nie podpisywał umów z zespołami ani DJ-ami. Nie zna nazw podmiotów, które bywają w dworku i odtwarzają utwory. Organizator nie ma obowiązku informowania pozwanego, z kim zawiera umowę i ile płaci kontrahentom. Pozwany nie jest w stanie spełnić żądań powoda.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Bezsporne w sprawie było, że powód Stowarzyszenie (...) w W. jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w rozumieniu art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Posiada zezwolenie Ministra Kultury na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi na polach wskazanych w decyzji z dnia 28 lutego 2003 r. Stowarzyszenie (...) zarządza prawami autorskimi do utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych, między innymi na polu eksploatacji „publiczne odtwarzanie, publiczne wykonanie utworów oraz reemisja utworów słownych, słowno – muzycznych, muzycznych w utworach audiowizualnych”. W swojej działalności powód reprezentuje prawa do utworów polskich i zagranicznych, których autorzy osobiście, przez następców, bądź na podstawie umów o wzajemnej reprezentacji udzielili mu prawa do reprezentowania ich na polach eksploatacji określonych w zezwoleniu. Powodowi służy domniemanie uprawnienia do zarządzania i ochrony w ramach pól eksploatacji, objętych zbiorowym zarządzaniem prawami autorskimi. W ramach zarządzania zbiorowego powód negocjuje i zawiera umowy licencyjne, określa stawki wynagrodzeń autorskich, jak i składa tabele wynagrodzeń należnych twórcom do zatwierdzenia przez Komisję Prawa Autorskiego.

Wysokość należnych twórcom wynagrodzeń, w tym z tytułu publicznego wykonania utworów muzycznych i słowno - muzycznych oraz z tytułu ich odtwarzania podczas imprez przy muzyce mechanicznej, określona jest w tabeli stawek wynagrodzeń. Tabelę wprowadzono Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia (...) z dnia 23 listopada 2016 r.

Dowód: decyzja Ministra Kultury i Sztuki nr (...) (k. 11), decyzja Ministra Kultury z dnia 28.02.2003 r. (k. 12), obwieszczenie Ministra Kultury z dnia 13.04.2004 r. (k. 13-14), tabela stawek i wynagrodzeń autorskich stowarzyszenia (...) za rozpowszechnianie utworów „do tańca” (k. 15-23).

- okoliczności bezsporne.

Również bezsporne jest, że pozwany J. T. prowadzi firmę handlowo - usługową (...). Miejscem wykonywania działalności oznaczono miejscowość Z. w województwie (...). W obiekcie o nazwie (...) pozwany wynajmuje salę oraz świadczy usługi cateringowe. Najemcy powoda organizują w należącym do niego obiekcie imprezy okolicznościowe - takie jak wesela, podczas których rozpowszechniane są utwory słowne, słowno - muzyczne oraz muzyczne w formie wykonań „na żywo” lub odtworzeń. Na stronie internetowej (...) widnieje informacja, iż właściciel zajmuje się organizacją przyjęć takich, jak wesela, komunie, imprezy integracyjne, bale karnawałowe, bale sylwestrowe, Andrzejkki, urodziny.

Dowód: wydruk z CEIDG (k. 24), oferta pozwanego co do organizowania przyjęć okolicznościowych, wydruk ze strony internetowej (k. 25), wzór umowy (k. 43-45), paragon PA nr (...) (k. 39), e-mail z dnia 05.02.2016 r. (k. 40), wiadomości e-mail z dnia 09.02.2016 r. i 08.02.2016 r. (k. 47), zeznania świadka P. B. k. 62-63, zeznania pozwanego J. T. k. 63-64

Pismem z dnia 09.10.2017 r. powód zwrócił się do J. T. z ofertą zawarcia stałej umowy licencyjnej obejmującej wszystkie imprezy taneczne z wykorzystaniem muzyki na terenie obiektu (...) w Z.. Pouczono pozwanego o uwarunkowaniach prawnych związanych z udostępnianiem muzyki. Powód wskazał na korzyści płynące z zawarcia umowy licencyjnej i podał swoje dane kontaktowe celem omówienia umowy licencyjnej.

Dowód: pismo powoda z dnia 09.10.2017 r. (k. 26-27)

Wobec braku odpowiedzi na powyższe, powód w piśmie z dnia 12.03.2018 r. kierowanym do pozwanego ponowił swoją propozycję, jednocześnie wskazując, iż działania polegające na udostępnianiu treści muzycznych bez odpowiedniej licencji są sprzeczne z prawem. Zwrócono się z przedsądowym wezwaniem do udzielenia informacji w formie pisemnej. Powyższe pismo doręczono w dniu 15.03.2018 r.

Dowód: pismo powoda z dnia 12.03.2018 r. z potwierdzeniem odbioru (k. 28-31)

W odpowiedzi z dnia 04.04.2018 r. na pismo z dnia 12.03.2018 r. pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika wskazał, iż prowadzi usługi polegające wyłącznie na wynajmie sali. Nie organizuje jednak wesel ani innych imprez. Nadto w treści pisma wskazano, że nie ma podstaw udostępnienia danych kontrahentów J. T. - z powodu niewykazania podstaw prawnych żądania.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 04.04.2018 r. (k. 32)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny w istocie bezsporny został ustalony na podstawie dokumentów przedstawionych przez strony, których autentyczność i treść nie była kwestionowana w toku postępowania oraz nie budziła wątpliwości Sądu, stąd stanowiąc wiarygodny materiał dowodowy mogły one stanowić podstawę ustaleń w sprawie.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka P. B., pracownika powoda, który kontaktował się z pozwanym i wskazywał na zakres informacji niezbędnych dla ustalenia należnej powodowi opłaty licencyjnej.

Również zeznania pozwanego zasadniczo były wiarygodne, Sąd odmówił im tego przymiotu w zakresie w jakim pozwany wskazywał na brak informacji dotyczących organizatorów imprez weselnych oraz innych informacji wskazywanych przez powoda. w interesie bowiem pozwanego jako osoby wynajmującej salę weselną i przygotowującą catering leży pozyskanie wszelkich niezbędnych informacji o kontrahencie i wielkości organizowanej imprezy.

W ocenie Sądu, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Ze względu na specyfikę praw autorskich zasadniczo nie jest możliwe samodzielne ustalenie przez podmiot uprawniony, czy doszło do ich naruszenia i jaki jest zakres tych naruszeń. Do naruszenia praw autorskich na ogół dochodzi w taki sposób, że nawet przy dołożeniu najwyższej staranności po stronie uprawnionego nie jest możliwe ich zarejestrowanie. Tym m.in. tłumaczy się wprowadzenie obowiązku informacyjnego do konstrukcji stosunku

zobowiązaniowego z zakresu prawa autorskiego oraz prawa własności przemysłowej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2009 r. III CZP 57/09, OSNC 2010/4/49).

Na wstępie wskazać należy, iż art. 47 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r., Nr 90, poz. 631 ze zm.) stanowił, że jeżeli wynagrodzenie twórcy zależy od wysokości wpływów z korzystania z utworu, twórca ma prawo do otrzymania informacji i wglądu w niezbędnym zakresie do dokumentacji mającej istotne znaczenie dla określenia wysokości tego wynagrodzenia. Natomiast art. 105 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat. Ww. roszczenie z art. 105 ust. 2 służy wyłącznie organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi. Oznacza to, że organizacja zbiorowego zarządzania dochodząc roszczenia informacyjnego z tego przepisu obowiązana jest wykazać, że żądane informacje lub dokumenty są niezbędne do określenia dochodzonych w ramach tego zakresu wynagrodzeń lub opłat. Dochodzenie tego roszczenia nie wymaga wykazania lub uprawdopodobnienia naruszenia prawa autorskiego. Żądane informacje lub dokumenty mogą dotyczyć zarówno wynagrodzeń, jak i opłat dochodzonych przez organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Ww. przepis określa materialnoprawną konstrukcję stosunku zobowiązaniowego, stanowiąc samodzielną podstawę prawną dochodzenia przewidzianego nim roszczenia w trybie procesowym (szerzej zob. J. Błeszyński [w:] J. Barta (red.), System Prawa Prywatnego, t. 13: Prawo autorskie, Warszawa 2013, s. 881 i nast.).

Z kolei zgodnie z art. 48 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 15 czerwca 2018r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz.U z 04.07.2018r) , w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat. Treść art. 48 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. brzmi zatem identycznie jak art. 105 ust. 2 Prawa autorskiego z 1994 r.

Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U.UE L z dnia 20 marca 2014 r.), w celu zapewnienia, aby organizacje zbiorowego zarządzania mogły spełnić obowiązki przewidziane w niniejszej dyrektywie, użytkownicy powinni przekazywać tym organizacjom stosowne informacje dotyczące korzystania z praw reprezentowanych przez dane organizacje zbiorowego zarządzania. Obowiązek ten nie powinien mieć zastosowania wobec osób fizycznych działających dla celów niezwiązanych z ich działalnością handlową, przedsiębiorczą, rzemieślniczą lub zawodową, które w związku z tym nie są objęte definicją użytkownika ustanowioną w niniejszej dyrektywie. Ponadto informacje wymagane przez organizacje zbiorowego zarządzania powinny być ograniczone do tego, co jest uzasadnione, niezbędne i znajduje się w dyspozycji użytkowników, aby umożliwić takim organizacjom wykonywanie ich zadań, z uwzględnieniem specyficznej sytuacji małych i średnich przedsiębiorstw. Obowiązki te mogą zostać włączone do umowy między organizacją zbiorowego zarządzania a użytkownikiem; nie wyklucza to krajowych ustawowych praw do informacji. Terminy mające zastosowanie do udzielenia informacji przez użytkowników powinny umożliwiać organizacjom zbiorowego zarządzania dotrzymanie terminów podziału między podmioty uprawnione należnych im kwot. Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla możliwości wymagania przez państwa członkowskie od organizacji zbiorowego zarządzania z siedzibą na ich terytorium wystawiania wspólnych faktur.

W celu zwiększenia zaufania podmiotów uprawnionych, użytkowników oraz innych organizacji zbiorowego zarządzania do usług zarządzania prawami przez organizacje zbiorowego zarządzania, każda organizacja zbiorowego zarządzania powinna spełniać szczególne wymogi w zakresie przejrzystości. Każda organizacja zbiorowego zarządzania lub jej członek będący podmiotem odpowiedzialnym za przydzielenie lub wypłatę kwot należnych podmiotom uprawnionym powinni zatem być zobowiązani do udzielania poszczególnym podmiotom uprawnionym co najmniej raz do roku określonych informacji, takich jak informacje o przydzielonych lub wypłaconych im kwotach oraz o dokonanych potrąceniach. Organizacje zbiorowego zarządzania powinny być również zobowiązane

do przekazywania wystarczająco dokładnych informacji, w tym informacji finansowych, pozostałym organizacjom zbiorowego zarządzania, których prawami zarządzają na podstawie umów o reprezentacji.

W niniejszej sprawie powód żąda udzielenia informacji w zakresie swej działalności jako organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w odniesieniu do eksploatacji przez pozwanego utworów na polu publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Żądanie informacyjne miałoby umożliwić powodowi dochodzenie wynagrodzeń, do dochodzenia których w związku z treścią udzielonego mu zezwolenia na zbiorowe zarządzanie oraz przepisów ustawy o prawie autorskim powód jest uprawniony. Jeśli użytkownik podejmujący się publicznego udostępniania utworów w tenże sposób nie ma zawartej umowy z (...) w tym zakresie, to podjęta przez niego eksploatacja ma charakter bezprawnego.

Żądanie informacji lub dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych wynagrodzeń lub opłat należy interpretować w kontekście charakteru prawnego tytułu do dochodzonych roszczeń o wynagrodzenie lub opłaty. Wiąże się to z zakresem, w tym szczegółowością danych, które powinny być dostarczone, uwzględniając zwłaszcza uwarunkowania zbiorowego zarządzania. Żądanie informacji lub dostępu do dokumentacji może być także zgłoszone dla weryfikacji prawdziwości lub kompletności wcześniej dostarczonych informacji. Żądane informacje powinny mieć zawartość niezbędną dla osiągnięcia omówionych wyżej celów roszczenia informacyjnego (por. J. Bleszyński [w:] J. Barta (red.), System Prawa Prywatnego, t. 13: Prawo autorskie, Warszawa 2013, s. 881 i nast.).

Roszczenie informacyjne może stanowić środek umożliwiający zgromadzenie informacji pozwalających na podjęcie decyzji, czy zapłatę wynagrodzeń lub opłat jest w ogóle należna, a co za tym idzie, czy i wobec kogo z roszczeniem o zapłatę występować. To oznacza, że roszczenie informacyjne jest samodzielnym roszczeniem procesowym, aczkolwiek w przypadku kumulacji go z roszczeniem o zapłatę roszczenie informacyjne rozstrzygnięte być powinno mocą wyroku częściowego, na którego podstawie toczony będzie dalszy postępowań o zapłatę (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2013 r., I CSK 696/12). Ponadto przysługuje ono także powodowi jako organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 listopada 2015 r., I CSK 956/14).

Pozwany lub osoby zamawiające u niego usługę, niezależnie od tego czy będzie to usługa zorganizowania wesela czy też wyłącznie wynajęcia sali, jako przedsiębiorca profesjonalnie zajmujący się m.in. działalnością oznaczoną w PKD pod Nr 93.29.Z - pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna winien dysponować informacjami, które zapewnią mu bezpieczne i legalne prowadzenie tejże działalności. Nie wytrzymuje krytyki twierdzenie, że pozwany nie wie komu wynajmuje salę, aby zorganizowano w niej wesele. Chociażby po to, aby zabezpieczyć się na wypadek roszczeń o zniszczenia dokonane w obiekcie przez uczestników imprezy powinien być zainteresowany informacją komu udostępnia obiekt. Nadto skoro pobiera opłaty rezerwacyjne oraz prowadzi kalendarz imprez, to posiada wiedzę komu i kiedy obiekt udostępni celem odbycia w nim wesela i poprawin. Pozwany dysponuje zatem informacjami niezbędnymi powodowi do określenia wysokości należnych twórcom utworów muzycznych i słowno - muzycznych wynagrodzeń autorskich.

Powód żąda udzielenia informacji niezbędnych do ustalenia wysokości przysługujących mu wynagrodzeń i ich dochodzenia. Roszczenie informacyjne ma swoje źródło w powołanej wyżej ustawie i ma na celu zapewnienie organizacji zbiorowego zarządzania możliwości realizacji jej praw i obowiązków, w szczególności przez umożliwienie organizacji zabrania pełnych danych niezbędnych jej do dochodzenia wynagrodzeń autorskich, do pobierania, których jest uprawniona, jak i umożliwienie jej realizacji celów kontrolnych, w tym weryfikacji rzetelności, kompletności, prawidłowości uprzednio przekazanych organizacji danych, celem ustalenia faktu i skali podejmowanych przez użytkownika eksploatacji praw reprezentowanych przez organizację zbiorowego zarządzania, mających umożliwić wyliczenie należnych wynagrodzeń lub innych roszczeń majątkowych. Wykonanie uprawnienia określonego w przepisie art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz w art. 48 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi (...), do którego to aktu prawnego przeniesiona została norma prawna zawarta w art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, może polegać na wskazaniu informacji lub dokumentów oraz osoby, u której się znajdują i z którymi zapoznanie się umożliwia ocenę przysługiwania i wysokości wynagrodzenia lub kontrolę rzetelności pod tym kątem.

Temu uprawnieniu odpowiada obowiązek udzielania organizacji zbiorowego zarządzania przez osoby, które posiadają informacje, o których mowa lub, które z racji prowadzonej działalności powinny posiadać oraz udostępniać organizacji zbiorowego zarządzania wszystkie dokumenty pozwalające określić wysokość wynagrodzeń. Z brzmienia w/w przepisu wynika, że legitymowanym biernie może być każdy, kto przedmiotowe informacje posiada, nie tylko podmioty zobowiązane do zapłaty wynagrodzeń lub będące naruszcicielami praw reprezentowanych przez organizację zbiorowego zarządzania. W oparciu o wskazany przepis powód może domagać się również informacji dotyczących osób, na rzecz których zorganizowano imprezę.

Przywoływane wyżej przepisy: art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz art. 48 ustawy o zbiorowym zarządzaniu stanowią, że w zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat. Tym samym przepisy te wprowadzają upoważnienie dla powoda, będącego organizacją zbiorowego zarządzania, do domagania się od podmiotów, które mogą być zaangażowane w eksploatację utworów (takim podmiotem jest niewątpliwie pozwany) udzielenia wszelkich informacji i udostępnienia dokumentów, które pozwolą powodowi na określenie wysokości wynagrodzeń i opłat należnych autorsko uprawnionym.

Celem wyżej wymienionych przepisów jest umożliwienie organizacjom zbiorowego zarządzania wejścia w posiadanie informacji, które będą wykorzystane przez te organizacje dla realizacji celów ustawowych i statutowych, tj. zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Informacje te ze swojej istoty mogą zawierać dane osobowe zarówno osób, które były faktycznymi użytkownikami tych praw, jak i osób, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że brały udział w użytkowaniu praw autorskich lub pokrewnych. W innym przypadku niemożliwe byłoby ustalenie faktycznego kręgu podmiotów zaangażowanych w wykorzystanie twórczości lub przedmiotów praw pokrewnych. Jednocześnie, dla rozszerzenia zakresu podmiotowego adresatów przedmiotowych przepisów, ustawodawca w sposób świadomy nie posłużył się w omawianym pojęciu „użytkownika”, ponieważ adresatem roszczenia określonego w tych przepisach może być również osoba, która w ostatecznym rozrachunku okaże się podmiotem, która użytkownikiem nie była (pomimo początkowych informacji okazuje się, że nie korzystała z utworów).

Podstawą prawną dla uzyskania dokumentów i informacji, w tym stanowiących dane osobowe w rozumieniu art. 4 pkt 1 RODO będzie obowiązek prawny przetwarzania danych osobowych nałożony zarówno na organizacje zbiorowego, jak i na użytkowników. Obowiązek ten wynika w stosunku do powoda z art. 120 ust. 4, natomiast w stosunku do użytkowników z art. 120 ust. 5 i 6 ustawy o zz w zw. z art. 48 tej ustawy.

Dodatkowo, należy wskazać, że podstawą prawną dla przekazania powodowi informacji stanowiących dane osobowe w rozumieniu art. 4 pkt 1 RODO przez użytkownika lub podmioty zaangażowane w korzystanie z twórczości będzie tzw. prawnie usprawiedliwiony interes administratora. Interes ten polega na konieczności zapewnienia uprawnionym z praw autorskich i praw pokrewnych należnego im wynagrodzenia wynikającego przede wszystkim z art. 17 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz możliwości dochodzenia ewentualnych roszczeń (w przypadku organizacji zbiorowego zarządzania) lub obrony przeciwko takim roszczeniom (w przypadku podmiotów zaangażowanych w korzystanie z twórczości). W tym ostatnim zakresie interesem podmiotów zaangażowanych w korzystanie z twórczości, które jednak użytkownikami nie są, jest wskazanie faktycznego użytkownika zobowiązanego do uiszczenia wynagrodzeń i opłat na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania. W konsekwencji, przekazanie danych osobowych przez taki podmiot organizacji zbiorowego zarządzania będzie odbywało się w oparciu o ważną podstawę prawną, a więc będzie legalne w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. a RODO.

Przepisy RODO należy interpretować w ten sposób, aby ochrona danych osobowych nie stała na przeszkodzie w dochodzeniu prawnie usprawiedliwionych roszczeń. Ochrona danych osobowych nie ma bowiem charakteru bezwzględnie i doznaje ograniczeń w przypadkach m.in. konieczności wypełnienia zadań ustawowych lub w przypadku, gdy wykorzystanie danych osobowych jest niezbędne dla ochrony interesów, w tym majątkowych osoby

przetwarzającej dane osobowe. O takim sposobie rozumienia zasad ochrony danych osobowych świadczą wprost przepisy RODO, w szczególności art. 17 ust. 3 i art. 21 ust. 1 zd. 2 RODO.

Podsumowując, skoro obowiązek informacyjny z art. 105 ust. 2 Pr. aut. aktualizuje się w razie wystąpienia okoliczności negatywnej (nieudzielenie informacji i nieudostępnienie dokumentów), to na pozwanym spoczywał obowiązek wykazania okoliczności przeciwnej, a więc że spełnił żądania powoda w zakresie udzielenia informacji i przedstawienia dokumentów. Pozwany nie sprostował jednak temu ciężarowi dowodowemu, stąd na podstawie art. 105 ust. 2 Pr. aut. orzeczono, jak w pkt I i II sentencji.

O kosztach procesu orzekł Sąd w pkt. III wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu oraz zasadą kosztów niezbędnych i celowych, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz na podstawie § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265). W związku z tym zasądzono od powoda na rzecz pozwanego poniesione koszty sądowe w kwocie 40 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł.

Magdalena Lemańczyk - Lis